

İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU BÜLTENİ

SAYI:29
HAZİRAN 2023

BU SAYIDA

- Yasal Düzenlemeler
- Mahkeme Kararları
- Güncel Gelişmeler
- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün(ILO) Duyuruları

Yasal Düzenlemeler

- Asgari Ücret Tespit Komisyonunun Asgari Ücrete İlişkin 2023/1 Sayılı Kararı
- 6772 Sayılı Kanun Kapsamına Giren İşçilere 2023 Yılında Verilecek İlave Tediye Tarihleri
- 2023/21 Sayılı SGK Sigorta Primi Teşviki Genelgesi

Mahkeme Kararları

- Yargıtayın Birleşen Davalarda Şekil Yönünden Hatalı Hüküm Kurulmasına İlişkin Kararı
- Yargıtayın Fazla Çalışma Ücretinde Uygulanacak Faiz Türüne İlişkin Kararı
- Anayasa Mahkemesinin Makul Sürede Yargılanma Hakkına İlişkin Kararı

Güncel Gelişmeler & Önemli Hususlar

- 2023 Yılı İkinci Dönem Asgari Ücret Tutarı ve Değişen Parametreler

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Duyuruları

- Ev İşçileri İçin Daha Çok ve Daha İyi İşler: Neredeyiz ve Neler Yapabiliriz? Başlıklı Etkinlik
- Kooperatif İstatistikleri ile İlgili ILO Kılavuz İlkeleri Hakkında Bir Bilgilendirme Rehberi

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONUNUN ASGARİ ÜCRETE İLİŞKİN 2023/1 SAYILI KARARI

Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 13 Haziran 2023 tarihinde başladığı çalışmalar 20 Haziran tarihinde sonlanmış ve yapılan toplantılar sonucu 20 Haziran 2023 tarihli 2023/1 sayılı kararı ile aşağıdaki hususlar belirlenmiştir:

- Milli seviyede tek asgari ücret tespitine
- İşçinin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretinin 1 Temmuz 2023 – 31 Aralık 2023 tarihleri arasında 444,15 Türk lirası olarak tespitine,
- Asgari ücret desteğinin 2023 yılı Temmuz ila Aralık döneminde 500 Türk lirası olarak sürdürülmesi için desteğin kapsamı ile usul ve esaslarının yeniden belirlenmesinin önerilmesine,
- İşbu kararın 1 Temmuz 2023 tarihinde yürürlüğe girmek üzere Resmî Gazetede yayımlanmasına oybirliğiyle karar verilmiştir.

İşbu alınan kararın gerekçesi aşağıdaki gibidir:

- Asgari ücretin ödenmesi zorunlu olan en az ücret olması,
- Asgari Ücret Yönetmeliği uyarınca asgari ücretin pazarlık ücreti olmaması,
- İşçilerin geçim şartları ve enflasyon hedefi gibi faktörlerin değerlendirilmesidir.

6772 SAYILI KANUN KAPSAMINA GİREN İŞÇİLERE 2023 YILINDA VERİLECEK İLAVE TEDİYELERİN TARİHLERİ

Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere İlave Tediye Yapılması ve 6452 Sayılı Kanunla 6212 Sayılı Kanunun 2'nci Maddesi Kaldırılması Hakkında Kanun kapsamında umumi, mülhak ve hususi bütçeli dairelerle mütedavil sermayeli müesseseler, sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait olan şirket ve kurumlarla belediyeler ve bunlara bağlı teşekküller, 3460 ve 3659 sayılı kanunların şümulüne giren İktisadi Devlet Teşekkülleri ve diğer bilcümle kurum, banka, ortaklık ve müesseselerinde müstahdem olanlardan İş Kanununun şümulüne giren veya girmeyen yerlerde çalışmakta olan ve İş Kanununun muaddel birinci maddesindeki tarife göre işçi vasfında olan kimselere, ücret sistemleri ne olursa olsun, her yıl için birer aylık istihkakları tutarında ilave tediye yapılacağı düzenlenmiştir.

İşbu Kanun kapsamına giren işçilere mezkûr maddeler gereğince yapılan tediyelerden ayrı olarak her yıl için bir aylık istihkakları tutarını geçmemek üzere Cumhurbaşkanı kararıyla aynı nispette bir ilave tediye daha yapılabileceği düzenlenmiştir. İşbu tediyelelerin zamanı Cumhurbaşkanınca tespit olunmaktadır.

16 Haziran 2023 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 7316 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile 6772 sayılı Kanun kapsamına giren işçilere 2023 yılında verilecek ilave tediyelelerin birinci yarısının 23 Haziran 2023 tarihinde, diğer yarısının 12 Aralık 2023 tarihinde ödenmesine karar verilmiştir.

2023/21 SAYILI SGK SİGORTA PRİMİ TEŞVİKİ GENELGESİ

5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, kapsama giren işyerlerinde çalışan sigortalıların prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısına karşılık gelen kısmın Hazine ve Maliye Bakanlığınca karşılanacağına yönelik hüküm yer almaktadır.

138 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle söz konusu desteğe ilişkin hükümler düzenlenmiştir. Kararnamesi'nin 4'üncü maddesi 06.02.2023 tarihinden geçerli olmak üzere 31.03.2023 tarihinde yürürlüğe girmiş olup anılan maddenin ikinci fıkrasının uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Sosyal Güvenlik Kurumunun 21 Haziran 2023 tarihli 2023/21 sayılı Genelgesi ile açıklanmıştır.

a. Destek Süresi ve Kapsama Giren İşyerleri

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sigorta prim desteğinden Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde faaliyet gösteren 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen işletmeler olağanüstü hal süresince 08.02.2023 ila 08.05.2023 (bu tarih dahil) tarihleri arasında 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sigorta primi desteğinden işveren hissesinin tamamı kadar yararlanabilecektir.

b. Sigorta Primi Desteğinin Hesaplanması

5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamındaki sigortalıların kapsama giren çalışmaları dolayısıyla 138 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sigorta primi desteğinden, öncelikle 5510 sayılı Kanun'un 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan prime esas kazanç üst sınırı kadar olan kazançlar üzerinden hesaplanacak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primlerinde beş puanlık sigorta primi işveren hissesi indirim tutarı ile prime esas kazanç üst sınırı kadar olan kazançlar üzerinden kalan işveren hissesine karşılık gelen sigorta primi tutarının toplamı kadar yararlanılacaktır.

c. Destekten Yararlanmak Amacıyla Yapılacak Başvuru İşlemleri

138 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sigorta primi desteğinden yararlanılabilmesi için Kurum sisteminde hali hazırda 05746/15746 kanun tanımı bulunan işyerlerince Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkezine herhangi bir belge ibraz edilmesine gerek bulunmamaktadır.

İlgili genelgeye [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

YARGITAYIN BİRLEŞEN DAVALARDA ŞEKİL YÖNÜNDEN HATALI HÜKÜM KURULMASINA İLİŞKİN KARARI

Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 7 Haziran 2023 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan E.2023/6813 K.2023/4900 sayılı kararı;

a. Olay ve Olgular

Davacı vekili dilekçesinde davalı şirkette sigorta danışmanı olarak çalışan müvekkilinin iş sözleşmesini haklı olarak feshettiğini bu nedenle kıdem tazminatı, aylık ücret alacağı, yıllık izin ücreti ve prim ücreti alacağının davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Bununla beraber davalının aynı adresinde aynı kişilerce faaliyet gösteren diğer bir şirketinde organik bağ nedeniyle sorumlu tutulması gerektiğini savunmuştur.

Organik bağ iddiasının muhatabı şirket savunmasında davacının şirkette çalışması bulunmadığını bu nedenle husumet yönünden davanın reddedilmesi gerektiğini beyan etmiştir.

İlk derece mahkemesi davalıların grup şirketleri olduklarını bu nedenle davalı şirketlerin işçilik alacakları yönünden müteselsilen sorumlu olduklarını, davanın prim alacağı yönünden reddedilmek suretiyle kısmen kabulüne karar vermiştir. Karar kesin olarak verilmiştir.

İlk derece mahkemesinin kararına karşın Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararın temyiz başvurusu yapılmıştır. Adalet Bakanlığının başvuru gerekçesinde, organik bağ ilişkisi bulunan davalı şirketlerin faaliyet alanlarının farklı olması, sırf işçiden mal kaçırmak ve onu zarara uğratmak amacıyla kötü niyetli işlemler yaptığı somut verilerle ispatlanmadığından davanın reddi gerektiği savunulmuştur. Bununla beraber birleştirilen davalar için usulüne uygun şekilde hüküm verilmediği savunulmuştur.

b. İnceleme ve Gerekçe

Yargıtay somut olaya ilişkin incelemesinde, 6100 sayılı Kanunun 297'nci maddesi kapsamında bir davada istek sonuçlarından her biri hakkında verilen hükümle taraflara yüklenilen borç ve tanınan hakların mümkünse sıra numarası altında birer birer, açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gerektiğini, davaların birleştirilmesi durumunda asıl ve birleşen davaların birbirinden bağımsız olması nedeniyle hüküm kısmında her bir dava hakkında o dava ilişkin yargılama giderlerinin de ayrı ayrı gösterilmesi gerektiğini savunmuştur.

Somut olayda İlk derece mahkemesinde birleşen davanın tarih ve sayısına karar başlığında yer verilmemiş olması, yargılama giderleri bakımından tek bir dava varmış gibi hüküm kurulması hatalı kabul edilmiştir.

c. Hüküm

Açıklanan sebeplerle, Adalet Bakanlığının kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına bozulmasına gönderilmesine oy birliğiyle karar verilmiştir.

YARGITAYIN FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİNDE UYGULANACAK FAİZ TÜRÜNE İLİŞKİN KARARI

Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 9 Haziran 2023 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan E.2023/6814 K.2023/5538 sayılı kararı;

a. Olay ve Olgular

Davacı vekili dava dilekçesinde müvekkilinin haksız olarak işten çıkarıldığını, fazla çalışma ücretlerinin ödenmediğini davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı şirket savunmasında, zamanaşımı defi ve yetki itirazında bulunmuş davanın esastan reddini talep etmiştir. Diğer davalı ise savunmasında taraflar arasında imzalanan sözleşmede işçilik alacaklarından kendisinin sorumlu tutulmayacağını kararlaştırıldığını bunlardan diğer davalının sorumlu olduğunu ve davacının tüm işçilik alacaklarının ödendiğini savunarak davanın esastan reddini istemiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararında taraflar arasında asıl ve alt işveren ilişkisi olduğunu tespit etmiş ve davanın kısmen kabulüne karar vermiştir. Karar kesin olarak verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşın Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararın temyiz başvurusu yapılmıştır. Adalet Bakanlığı temyiz gerekçesinde İlk Derece Mahkemesinin fazla çalışma alacağının yasal faiziyle birlikte davalılardan tahsiline karar vermesinin hatalı olduğunu, İş Kanunu kapsamında ödenmeyen ücretler için mevduata uygulanan en yüksek faiz oranının uygulanması gerektiğini savunmuştur.

b. İnceleme ve Gerekçe

Yargıtay somut olaya ilişkin vermiş olduğu kararında 4857 sayılı Kanunun 34. Maddesi gereği ücret niteliğinde olup gününde ödenmeyen fazla çalışma ücretine mevduata uygulanan en yüksek faiz uygulanması gerektiğini savunmuştur ve İlk Derece Mahkemesinin faiz yönünden vermiş olduğu kararı hatalı kabul etmiştir.

c. Karar

Açıklanan sebeplerle, Adalet Bakanlığının kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına bozulmasına gönderilmesine oy birliğiyle karar verilmiştir.

ANAYASA MAHKEMESİNİN MAKUL SÜREDE YARGILANMA HAKKINA İLİŞKİN KARARI

Anayasa Mahkemesinin 16 Haziran 2023 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 2022/100837 başvuru numaralı kararı;

a. Olay ve Olgular

Başvurucu 27 Şubat 2017 tarihinde davalı şirkete karşı açtığı davada, davalılar nezdinde işçi olarak çalışmakta iken iş akdine son verildiğini belirterek işe iadesine karar verilmesini talep etmiştir. Dava, İlk Derece Mahkemesi tarafından reddedilmiştir.

İstinaf talebi üzerine Bölge Adliye Mahkemesi 24 Eylül 2020 tarihinde taraf delilleri toplanmaksızın ve delillerin değerlendirilmeksizin karar verilmesi gerekçesiyle İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, dosyanın yargılamaya devam edilip esas hakkında karar verilmek üzere hükmü veren mahkemeye gönderilmesine karar verilmiştir.

Bozma kararı üzerinde yeniden yargılamaya başlayan İlk Derece Mahkemesi 26 Ekim 2022 tarihinde davanın reddine karar vermiştir.

Başvurucu 24 Kasım 2022 tarihinde 2017 yılında açtığı ile iade davasının devam ettiğini belirterek makul sürede yargılama hakkının ihlal edildiğini ileri sürerek bireysel başvuruda bulunmuştur. Bununla beraber başvuru vekili istinaf talebinde bulunmuş olup dava istinaf aşamasındadır.

b. İnceleme ve Gerekçe

Anayasa Mahkemesinin 27 Nisan 2023 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünülmüştür.

6384 sayılı Kanunun geçici 2. Maddesi ile yapılan değişiklik gereği yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmadığı veya mahkeme kararlarının geç veya eksik içre edildiği ya da icra edilmediği iddialarıyla yapılan başvurulara ilişkin olarak ilk bakışta ulaşılabilir ve ihlal iddialarıyla ilgili başarı şansı suna ve yeterli giderim sağlama kapasitesi olduğu görünen Tazminat Komisyonuna başvuru yolu tüketilmeden yapılan başvurunun incelemesinin bireysel başvurunun ikincil niteliği ile bağdamayacağı neticesine varılmıştır.

Açıklanan gerekçe ile başvurunun diğer kabul edilebilirlik koşulları incelenmeksizin başvuru yollarının tüketilmesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

c. Hüküm

Açıklanan gerekçelerle, başvurunun başvuru yollarının tüketilmesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna hükmedilmiştir.

2023 YILI İKİNCİ DÖNEM ASGARI ÜCRET TUTARI KAPSAMINDA DEĞİŞEN PARAMETRELER

Asgari Ücret Tespit Komisyonu görüşmeleri sonucunda asgari ücret miktarı brüt 13.414,50 TL, net 11.402,32 TL olarak belirlenmiştir.

a. Asgari Ücret:

Asgari Ücret (Brüt): 13.414,50 TL

SGK İşçi Primi (%14): 1.878,03

İşsizlik işçi Primi (%1): 134,15

Asgari Ücret (Net): 11.402,32

b. Asgari Ücret İşveren Maliyeti

Asgari Ücret (Brüt): 13.414,50 TL

SGK İşveren Payı (%20,5): 2.749,97

İşsizlik İşveren Payı (%2): 268,29

İşveren Maliyeti: 16.432,76

c. SGK PEK Taban ve Tavan Tutarları

Taban Tutarı: 13.414,50

Tavan Tutarı: 100.608,75

d. Çalışma İzni Olan Yabancı İşçilerin Asgari Ücret Miktarları

Üst Düzey Yönetici ve Pilot: 87.194,25 TL

Birim veya Şube Müdürleri ile Mühendis ve Mimarlar : 53.658 TL

Uzmanlık ve ustalık gerektiren işlerde çalışacaklar, öğretmenler, doktorlar: 40.243,50 TL

Turizm-animasyon organizasyon firmalarında akrobat ve benzeri unvanlarda çalışacak yabancılar ile masör, masöz ve SPA terapisti gibi işlerde çalışacak yabancılar: 26.829 TL

Diğer mesleklerde çalışacak yabancılar: 20.121,75 TL

Ev hizmetlerinde çalıştırılacak yabancılar: 13.414,50 TL

e. Aile ve Çocuk Yardımı SGK İstisna Tutarları

Özel sektörlerde işverenler tarafından sağlanan Aile Yardımı ödemelerinde SGK'dan istisna tutulan kısım asgari ücretin %10'u oranında uygulanmakta olup bu oranı aşan tutarlar üzerinden prim kesintisi yapılmaktadır. Güncel asgari ücret tutarı kapsamında Aile Yardımı SGK İstisnası 1.341,45 TL olarak hesaplanmaktadır.

Çocuk Yardımı ödemelerinde yapılan ödeme tutarı için çalışanın SGK matrahından aylık asgari ücretin %2 sini geçmeyecek şekilde muafiyet uygulanır. Güncel asgari ücret tutarı kapsamında Çocuk Yardımı SGK İstisnası 268,29 TL olarak güncellenmiştir.

EV İŞÇİLERİ İÇİN DAHA ÇOK VE DAHA İYİ İŞLER: NEREDEYİZ VE NELER YAPABİLİRİZ? BAŞLIKLİ ETKİNLİK

ILO Türkiye Ofisi, Uluslararası Ev İşçileri Günü kapsamında ev işçilerinin insana yakışır koşullarda çalışabilmelerine katkı sağlamak amacıyla ilgili tarafların katılımıyla 13 Haziran 2023 tarihinde toplantı düzenledi.

ILO Türkiye Ofisi'nin, ILO C189 sayılı sözleşmenin kabulünün 10. Yıldönümü vesilesiyle Haziran 2021'de başlattığı kampanyanın ve uzun soluklu çalışmaların çıktılarının da değerlendirildiği etkinlik ile çoğu kadın olan ve güvencesiz çalışan ev işçilerinin sorunlarına dikkat çekerek ilgili taraflarla çözüm üretmek ve ev işçilerinin insana yakışır koşullarda çalışmalarına katkıda bulunmak amaçlanmaktadır.

ILO Türkiye Direktörü Giovanni di Cola "Ev işçileri için insana yakışır işleri mümkün kılmak için ev işçileri ve işveren örgütleri ile karar yapımcıların birlikte hareket edeceği sosyal diyalog mekanizması çok önemli," şeklinde konuştu.

KOOPERATİF İSTATİSTİKLERİ İLE İLGİLİ ILO KILAVUZ İLKELERİ HAKKINDA BİR BİLGİLENDİRME REHBERİ

Bilgilendirme rehberi, Ekim 2018'de 20. Uluslararası Çalışma İstatistikçileri Konferansı'nda (ICLS) kabul edilen ve ardından Mart 2019'da ILO Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Kooperatif İstatistikleri Kılavuzunun uygulanmasına yönelik olarak ILO Üye Devletlerine pratik rehberlik sağlamaktadır.

Kore Cumhuriyeti Hükümeti tarafından finanse edilen bu bilgilendirme rehberi, ulusal istatistik ofislerindeki personel ile kooperatiflerde ve kooperatifler üzerine çalışan araştırmacılar için hazırlanmıştır. Kılavuzda sunulan kavram ve tanımları test etmek, kooperatiflerin ekonomik katkısını değerlendiren ölçütler geliştirmek ve kooperatif istatistikleri ile ilgili daha ileri metodolojik çalışmalar yapmak için kullanılabilir.

Kılavuza [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

SAYI : 29
HAZİRAN 2023

AYLIK İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU BÜLTENİ

Bültenimizi takipte kalın ve İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ile ilgili güncel gelişmelerden haberdar olun.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

İş hukuku kapsamında yerine getirmeniz gereken yükümlülükler ve güncel gelişmeler hakkında daha fazla ayrıntılı bilgi için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

+90 212 264 50 00

info@mclegal.com.tr

Nispetiye Mah. Nispetiye Cad. No 32/9
Beşiktaş / İstanbul

mclegal.com.tr

Bu bülten ve içeriğinde yer alan bilgiler sizleri güncel konularda bilgilendirmek amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir şekilde hukuki görüş ve/veya danışmanlık teşkil etmemektedir. Hukuki danışmanlık hizmeti almak için lütfen bizimle iletişime geçiniz.

© 2022 Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı. Tüm hakları saklıdır.